

Статистичко истражување за органско производство

ЗШР_ЗЕ.ОРГ_А_МК_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за земјоделство, шумарство, лов и риболов и регистар на земјоделски стопанства	
1.3	Лице за контакт
Урим Абазии	
1.4	Звање на лицето за контакт
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
urim.abazi@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3295 649	
1.8	Факс
00389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
01/07/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
01/07/2025	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
01/07/2025	

3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Органското земјоделство се дефинира како метод на производство каде најголем акцент се става на заштитата на животната средина, а при производството се избегнува или во голема мера се намалува употребата на синтетички хемиски влезови, како што се ѓубрива, пестициди, адитиви и медицински производи. Органското производство го опфаќа и добиточното производство, исто така забрането е производство на генетски модифицирани организми (ГМО) и нивна употреба во добиточна храна. Органското земјоделство се разликува од другите методи на земјоделско производство во примената на регулирани стандарди (правила за производство), задолжителни контролни шеми и специфична шема за обележување. Со органската статистика се прибираат податоци за: - Број на органски оператори како што се производители (земјоделски стопанства, единици за производство на аквакултура), преработувачи, увозници, извозници и други оператори (трговци на големо, малопродажба, итн.) - Органска област за земјоделски култури под конверзија и целосно претворена - Органско земјоделско производство од целосно преобразена област - Број на органски добиток - Обем на органски производи од животинско потекло - Обем на производство на органска аквакултура - Број на оператори кои преработуваат производи издадени од органско земјоделство (врз основа на класификацијата на НАЦЕ) и слично. Почнувајќи од 2020 година наваму податоците за органско производство се збогатени и со податоци за приноси.	
3.2	Систем на класификации
<u>Националната класификација на дејностите - НКД Рев. 2.1,</u> <u>Номенклатура на земјоделски производи, производи во шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив, НЗШРУ.</u>	
3.3	Опфат на сектор/и
Земјоделски стопанства, кои располагаат со земјоделска површина под конверзија или веќе имаат добиено сертификат за органско производство од соодветните национални Тела за сертификација.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Органско производство е целосен систем на управување на земјоделското стопанство и производството на храна кој комбинира најдобри практики на заштита на животната средина, високо ниво на биодиверзитет, заштита на природните ресурси, примена на стандарди за благосостојба на животните и производствен метод во согласност со	

барањата на потрошувачите за производи произведени со употреба на природни материјали и процеси.

Органско производство во преод - премин од неорганско во органско земјоделско производство во одреден временски период во кој се применуваат правилата на органско производство.

3.5 Статистичка единица

Земјоделски стопанства

3.6 Статистичка популација

Сите индивидуални земјоделски стопанства и деловни субјекти кои вршат органско земјоделско производство, а за тоа имаат одобрување од страна на контролно/сертифицирано тело (овластено од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство).

3.7 Референтна област

Република Северна Македонија

3.8 Временска покриеност

Податоците се достапни од 2013 година наваму.

3.9 Базен период

Не е релевантно

4 Единица на мерење

Тони, број, хектари.

5 Референтен период

Годишно

6 Институционален мандат

6.1 Законски акти и други договори

НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА:

Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18, 220/18, 31/20)) и Програма за статистички истражувања 2018-2022 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 22/18).

Програма за статистички истражувања 2023-2027 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23)

ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА:

Регулатива (ЕЗ) бр. 834/2007 на Советот,

Регулатива (ЕЗ) бр. 889/2008 на Комисијата за утврдување на детални правила за спроведување на Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

6.2 Споделување на податоци

Од референтната 2008 година наваму, податоците треба да бидат доставени според

Регулатива на Советот (ЕЗ) бр. 834/2007 од 28 јуни 2007 година за органско производство и обележување на органски производи и укинување на регулативата (ЕЗ) бр. 2092/91.

Регулатива на Комисијата (ЕЗ) бр. 889/2008 од 5 септември 2008 година за утврдување детални правила за спроведување на регулативата на Советот (ЕЗ) бр. 834/2007 "

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со **Законот за државна статистика**

2. Основните принципи и активности преземени за да се обезбеди тајност на податоците се опишани во **Политиката за статистичка доверливост**

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Согласно член 38 од **Законот за државна статистика** и **Политиката за статистичка доверливост**, индивидуалните податоци не се објавуваат.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

Календар на објавување

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат еднаков пристап до статистиката во исто време: ова значи дека датумите на објавување се објавуваат однапред и никој нема пристап до официјалната статистика пред да бидат објавени. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата **„Соопштенија“** на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишно

10 Достапност и јасност

10.1	Соопштенија
Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „ <u>Соопштенија</u> “	
10.2	Публикации
<u>Статистички годишник</u>	
10.3	Онлајн база на податоци
МАКСтат база на податоци: Вкупни органски површини со органски земјоделски култури, по години https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Zemjodelstvo_OrganskoProizvodstvo/125_Zem_Mk_oRast_ml.px/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef Добиток и добиточно органско производство, по години https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Zemjodelstvo_OrganskoProizvodstvo/130_Zem_Mk_DobitocnoOrgPro_ml.px/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef Број на пчелни семејства и органско производство на мед, по години https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Zemjodelstvo_OrganskoProizvodstvo/135_Zem_Mk_PcelSemOrgProMed_ml.px/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef	
10.4	Пристап до микроподатоци
Употребата на микроподатоци од надворешни корисници е можна само за истражувачки цели и се прави во согласност со <u>Законот за државна статистика</u> (член 41, член 42 и член 43). <u>Пристапот до анонимизирани микроподатоци</u> е дефиниран со внатрешна постапка на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“	
10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Податоците се доставуваат и до ЕУРОСТАТ преку системот еДамис.	
10.6	Документација за методологијата
Земјоделството се смета за органско доколку е во согласност со „Регулативата на Советот (ЕЗ) бр. 834/2007 од 28 јуни 2007 година за органско производство и обележување на органски производи и укинување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2092/91“.	
10.7	Документација за квалитетот
<u>Извештај за квалитет</u> од ДЗС. Извештај за квалитет од ДЗС се доставува и во Евростат	
11	Управување со квалитет

11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и производите во Државниот завод за статистика се обезбедува со придржување кон Европскиот Кодекс за работа на европската статистика , и Рамката за обезбедување квалитет во рамките на Европскиот статистички систем (Рамка за обезбедување квалитет на ЕСС. Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика спроведува статистички активности во согласност со моделот на статистички деловен процес, кој се базира на меѓународниот модел - генерички модел за статистички деловен процес (GSBPM). Примената на овој модел и меѓународните стандарди во статистичкото производство обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Податоците од истражувањето за органско производство се користат од страна на креаторите на земјоделските политики, од бизнис зедницата, агроекономистите, агрономите, земјоделците, органски производители, невладиниот сектор и други организации.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика спроведува Анкета за задоволството на корисниците на секои три години.	
12.3	Комплетност
Податоците се достапни од 2013 година наваму. ДЗС обезбедува околу 80% од индикаторите што ги бара Регулативата на Комисијата (ЕЗ) бр. 834/2007.	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и методот за собирање на податоци обезбедуваат добро покривање и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Не е релевантно	
13.3	Непримерочни грешки
Не е оценето	
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
Т+ 10 месеци	
14.2	Точност

Не е релевантно	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално и регионално ниво. Во однос на географската споредливост со другите европски земји, исто така се обезбедува споредливост затоа што податоците се собираат во согласност со европските регулативи.	
15.2	Временска споредливост
Од 2013 година по НКД Рев.2 и нема прекин на временската серија. Должината на споредливата временска серија е 7 референтни периоди.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Споредба со податоци од други извори на податоци треба да се изврши со претпазливост. Ова е затоа што органскиот сет на податоци се заснова на административни податоци, обично ги опфаќа сите производствени единици заверени и се претвораат во органски на ниво на земја.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Обезбедена е внатрешна кохерентност на податоците, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство. Споредба со податоци од други извори на податоци треба да се изврши со претпазливост. Ова е затоа што органскиот сет на податоци се заснова на административни податоци, обично ги опфаќа сите производствени единици заверени и се претвораат во органски на ниво на земја.	
16	Трошок и оптовареност
Нема трошоци за прибирање на податоците ниту пак оптовареност на извештајните единици бидејќи се преземаат директно (електронски) од административен извор.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со <u>Политиката за ревизија на статистичките податоци</u> на ДЗС.	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Не е релевантно	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Податоците се прибираат преку административен извор на податоци, односно се преземаат од Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство во согласност со одредбите во Меморандумот потпишан помеѓу Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и Државниот завод за статистика. Истражувањето се базира на целосен опфат (вкупен број на органски производители во Република Северна	

Македонија кои имаат одобрување од контролно/сертификациско тело овластено од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство).

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Годишно.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците за органско земјоделско производство се прибираат од административен извор. Податоците од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се добиваат во електронски формат.

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Првична проверка на податоците се врши при добивање на базата на податоци на органски земјоделски производители. Применети се и валидациски правила дефинирани од страна на Евростат. Податоците се споредуваат и анализираат и пред нивното објавување, на агрегирано ниво со податоците објавени на веб-страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

18.5 Компилирање податоци

Агрегираните податоци се добиваат со сумирање на индивидуалните податоци по видови земјоделски производи и по видови на добиток на ниво на Република Северна Македонија. При обработката на податоците не се користеше методот на импутација.

18.6 Прилагодување

Не е релевантно

19 Коментар

A.1 Анекси